

ФИНАНСОВ МЕМОРАНДУМ¹

Европейската комисия, наричана по-долу за краткост **“КОМИСИЯТА”**, действаща за и от името на Европейската общност, наричана по-надолу **“ОБЩНОСТТА”**,

от една страна и

Правителството на Република България, наричано по-надолу **“ПОЛУЧАТЕЛ”**,

от друга страна,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

Мярката, спомената в чл.1 по-долу ще бъде извършена и финансирана с бюджетни средства на ОБЩНОСТТА в съответствие с условията, предвидени в този Меморандум. Техническата, правната и административна рамка, в която мярката, спомената в чл.1 по-долу ще бъде изпълнена, е описана в “Общите условия”, приложени към Рамковото споразумение между КОМИСИЯТА и ПОЛУЧАТЕЛЯ, и допълнена от разпоредбите на този Меморандум и анекса “Специални разпоредби” към него.

ЧЛЕН 1 – ЕСТЕСТВО И ПРЕДМЕТ

Като част от програмата си за помощи ОБЩНОСТТА ще подпомогне безвъзмездно финансирането на следната МЯРКА:

<u>Номер на програмата:</u>	BG2004/006-070
<u>Заглавие:</u>	Национална програма ФАР за България за 2004 г. (Част I)
<u>Срок на действие:</u>	до 30 ноември 2006 г.

ЧЛЕН 2 – АНГАЖИМЕНТ НА ОБЩНОСТТА

Финансовото участие на ОБЩНОСТТА се определя на максимум **12,972 млн. евро**, наричано по-долу за краткост **“ПОМОЩ НА ЕО (Европейската общност)”**.

ЧЛЕН 3 – ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ И ИЗТИЧАНЕ СРОКА НА ДЕЙСТВИЕ

За настоящата МЯРКА, ПОМОЩТА НА ЕО ще бъде валидна за договаряне **до 30 ноември 2006 г.** при условията на този Меморандум. Всички договори следва да бъдат подписани до тази дата. Онези част от средствата от ПОМОЩТА НА ЕО, която не е договорена до тази дата, няма да бъде

¹ Структурата на Финансовия меморандум е както следва: 1. заглавни страници, където се споменават съответната държава, сума и отговорна институция, 2. Рамково споразумение, включително Приложение А и Б; Приложение В – Специални условия (текстът на приетото Финансово предложение, който започва с **Описание и цели** и по-нататък); и Приложение Г “Прозрачност/публичност.

предоставена. Крайният срок за разплащане на ПОМОЩТА НА ЕО е **30 ноември 2007 г.** с изключение на проект *BG2004/006-070.05.01*, при който крайният срок за разплащане е **30 ноември 2008 г.** Всички разплащания следва да бъдат приключени до крайния срок за разплащане. КОМИСИЯТА може обаче, при изключителни обстоятелства, да разреши съответно увеличаване на периода за договаряне или срока за извършване на разплащанията, при условие че това е поискано в разумен срок и е добре обосновано от ПОЛУЧАТЕЛЯ. Периодът за договаряне на проектите за изпълнение по тази програма в никакъв случай не може да надвишава три години от датата на подписване на Финансовия меморандум (чл. 166, ал. 2 ФР). Бюджетни ангажименти, по които не са направени разплащания през трите години, считано от датата на официалното подписване, ще бъдат отменени (чл. 77, ал. 3 ФР).

Този Меморандум престава да бъде в сила с изтичането на срока за разплащане на ПОМОЩТА НА ЕО. Всички средства, които не са изразходвани, трябва да бъдат върнати на Комисията.

ЧЛЕН 4 – АДРЕСИ

Кореспонденцията, свързана с изпълнението на МЯРКАТА, в която се посочва номерът и наименованието на МЯРКАТА, се адресира както следва:

За ОБЩНОСТТА:

Делегация на Европейската комисия
ул. “Московска” № 9
п.к. 668
BG-1000 София
България
Тел.: (+359 2) 933 5252
Факс: (+359 2) 933 5233

За ПОЛУЧАТЕЛЯ:

г-н Милен Велчев
Министър на финансите
ул. “Раковски” № 102
1040 София
България

ЧЛЕН 5 – БРОЙ ОРИГИНАЛНИ КОПИЯ

Този Меморандум е съставен в два еднакви екземпляра на английски език.

ЧЛЕН 6 – ВЛИЗАНЕ В СИЛА

Този Меморандум влиза в сила на датата, на която бъде подписан и от двете страни. Никакви разходи, направени преди тази дата няма да се покриват от ПОМОЩТА НА ЕО.

Приложенията са неразделна част от този Меморандум.

Изготвен в

Изготвен в

Дата

Дата

За ПОЛУЧАТЕЛЯ

.....
.....

За ОБЩНОСТТА

.....
.....

Приложение:

1. Рамково споразумение (с Приложения А и Б)
2. Специални условия (Приложение В)
3. Прозрачност/публичност (Приложение Г)

ПРИЛОЖЕНИЕ В КЪМ ФИНАНСОВИЯ МЕМОРАНДУМ

СПЕЦИАЛНИ УСЛОВИЯ

1. ЦЕЛИ, ОПИСАНИЕ И УСЛОВИЯ

Българските власти са постигнали споразумение с Комисията, че ФАР 2004 ще фокусира върху 6 основни приоритета, свързани с присъединяването. Тези приоритети са:

- Укрепване на публичната администрация и съдебната система на всички нива.
- Подобряване на прозрачността, финансовия контрол и борбата срещу корупцията и измамите.
- Насърчаване на икономическия растеж и конкурентноспособността и на социалното сближаване.
- Интегриране на малцинствата и уязвимите групи в обществото и създаване на по-динамично и плуралистично гражданско общество.
- Засилване на административния и съдебния капацитет за изпълнението и прилагане на законови мерки и за поемане на задълженията за членство в ЕС.
- Подобряване на стратегическото планиране и ефективното използване на средствата от ЕС и подготовка за Структурните фондове (включително прилагането на Разширена децентрализирана система за изпълнение)

Кратките описания² на отделните проекти, групирани съгласно няколко цели, свързани с присъединяването, са следните:

BG2004/006-070.01.01: Развитие на мрежа от центрове за професионално обучение на възрастни.

Този проект, който включва техническа помощ и грантова схема, цели подобряване на пригодността за заетост и адаптивност на работната сила и превенция на социалното изключване, както и приспособяване на националната система за заетостта с оглед прилагане на Европейската стратегия за заетост. Фокусира се върху изграждането на система за професионално обучение на възрастни, кореспондираща на нуждите на динамично развиващата се пазарна икономика.

BG2004/006-070.02.01: Институционално изграждане на Агенцията за енергийна ефективност.

Този проект, който включва побратимяване и малък инвестиционен компонент, цели повишаване на административния капацитет на Агенцията за енергийна ефективност, чрез развитие на персонала и на обществената осведоменост и усъвършенстване на изпълнението. Фокусира се върху капацитета при осъществяване на различна политика и оперативни задачи по новия закон за енергийната ефективност:

² Описанията са индикативни, някои от детайлите могат да се променят.

- създаване на Национален информационен център по енергетика и повишена обществена осведоменост за енергийната ефективност и използването на възобновими и чисти източници на енергия;
- доставка на мобилна измервателна лаборатория, оборудвана с преносими измервателни уреди и компютърен софтуер и хардуер;
- капацитет за осъществяване на различни проверки в енергетиката на сгради и/или инсталации.

BG2004/006-070.03.01: Подкрепа при осъществяването на Стратегията за реформа на Съдебната система чрез въвеждането на информационни технологии - Фаза 2

Този проект, който включва техническа помощ и инвестиции е втората фаза на проект от 2003 година. Той цели да продължи бизнес-компютъризацията на съдебната система, да улесни всекидневната работа на ползвателите на съдебната система, да постигне непосредствено обезпечение и контрол на съдебната информация, да укрепи административния капацитет на Дирекция "Информационни услуги и технологии" в Министерството на правосъдието и да въведе подходящи информационни стандарти и методология в същата дирекция. Фокусира се върху компютъризация на главните бизнес функции на съдебната система и осигуряване на квалифицирана техническа помощ в сферата на информационните технологии и в областта на специфичните системи в правосъдието.

BG2004/006-070.03.02: Създаване на мобилни единици за граничен контрол и наблюдение на българско-турската, черноморската и западната граница - Фаза 2

Този проект, включващ инвестиции, е втора фаза на проект от 2003 година. Той цели по-нататъшното укрепване на управлението на границите на България, чрез въвеждане на операционни стандарти и изисквания на базата на най-добрите практики от граничния контрол на ЕС, а също и чрез модернизация на оборудването съобразно със стандартите на ЕС за външни граници. Проектът фокусира върху по-нататъшното стимулиране на процеса на укрепване на граничния контрол и управление чрез въвеждането на оборудване за наблюдение в граничните райони на Елхово (границата с Турция) и Бургас (черноморската граница), с цел ефективна борба с всички форми на престъпността по българската държавна граница. Проектът представлява първа фаза на очаквано многогодишно инвестиране по Програма ФАР в тази област.

BG2004/006-070.04.01: Осъвременяване на технологичната среда на Агенцията за финансово разузнаване.

Този проект, който включва техническа помощ и инвестиции, цели подобряване на функционирането на българското Звено по финансово разузнаване като ключова институция за България, ангажирана с противодействие на прането на пари в съответствие с правото на ЕС в тази област чрез осигуряване на модерна, съвместима, надеждна и практична информационна система, придружена от автоматизирани средства. Фокусът е поставен върху:

- реструктуриране на информационната система и въвеждане на аналитични средства;
- пълно внедряване на аналитичните средства за всички подразделения;

- създаване на възможност Агенцията за финансово разузнаване чрез информационния капацитет и инфраструктурата да посрещне предизвикателствата от модернизирването на финансовата система и новите методи на разплащане.

BG2004/006-070.05.01: Интеграция на пазара на труда на етническите малцинствени групи.

Този проект, който включва техническа помощ и грантова схема, цели да допринесе за социалната и икономическа интеграция на малцинствата в неравностойно положение в България чрез осъществяване на целенасочени активни политики на трудовия пазар в избраните райони с етническо смесено население. Проектът цели също и подпомагане на изпълнението на мерките в глава “Заетост” от Рамковата програма за интеграция на ромите в българското общество. Фокусира се върху създаването на дългосрочни възможности за заетост за уязвимите малцинствени групи в избраните географски райони, чрез осъществяване на целенасочена схема за професионално обучение и целенасочени действия за подкрепа на бизнеса.

Извлечени поуки

Опитът с изпълнението на Програма ФАР в предишните години и оценката са довели до няколко общи поуки. Те са отразени в изготвянето и изпълнението на Националната програма ФАР 2004. Най-важните поуки се отнасят до ограниченията върху българския административен капацитет като цяло в много от министерствата и агенциите и по-конкретно в министерствата, действащи като Изпълнителни агенции. Средносрочните и дългосрочни усилия за засилване на този капацитет са вече в ход и са допълнени чрез Програма ФАР 2004, като междуременно са предприети и допълнителни мерки. Те включват усилия за подпомагане на хоризонталната реформа в публичната администрация, ограничаване на броя на грантовите схеми, тъй като те внасят допълнителна тежест за административния капацитет, ограничаване на броя на Изпълнителните агенции, избягване на сложни многоетапни договаряния и увеличаване на неразпределения резерв за институционално изграждане. Друга ключова поука е, че успехът на проектите по ФАР, особено за институционално изграждане, зависи от приемствеността при служителите на високите нива и при тези на оперативно ниво. В допълнение на условията при съгласуване на проектите, този въпрос е разгледан и в контекста на реформата и засилването на публичния сектор, например чрез разработване на договори за държавни служители и условия за избягване на политически мотивирани смени на служители.

По-конкретни поуки, свързани с отделни сектори, министерства или типове проекти, също са взети предвид в документите по отделните проекти.

Общи програмни условия

Преди подписването на Финансовия меморандум между Комисията и Правителството на България, Националният координатор на помощта трябва да докаже на Комисията, че е предприел съответните стъпки за осигуряване на подходящ персонал в Националния фонд, Централното звено за финансиране и

договаряне, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, други Изпълнителни агенции и Звена за управление на проектите, които участват в осъществяването на тази програма.

Преди подписването на Финансовия меморандум между Комисията и Правителството на България, Националният координатор на помощта трябва да потвърди наличността на национално съ-финансиране, посочено във всеки проектен фиш, както и инструкциите за съчетаване на финансирането по ФАР и националното съ-финансиране след договарянето на проектите.

Всеки проект, включващ доставка на оборудване и строителни работи, изисква национално съ-финансиране, както е посочено в съответния проектен фиш. Ако общата стойност на това оборудване или строителни работи е по-малка от предвидената във фиша сума, стойността на помощта по ФАР ще бъде намалена, за да се запазят непроменени относителните пропорции между финансирането по ФАР и националното съ-финансиране, посочени във фиша. Ако общата стойност е по-голяма от сумата, предвидена във фиша, допълнителното финансиране трябва да бъде осигурено чрез допълнително национално съ-финансиране.

Преди подписването на Финансовия меморандум между Комисията и Правителството на България, Националният координатор на помощта трябва да докаже на Комисията, че проектите на договори за побратимяване, заданията и техническите спецификации са правилно подготвени и позволяват всеки проект да стартира незабавно.

За всеки проект, съдържащ частично или изцяло побратимяване, трябва да бъде представен проект на договор за частта, съдържаща побратимяване, който Делегацията на ЕК да одобри в рамките на четири месеца от уведомяването за избор на партньор. Ако в този период не бъде представен проект на договор, Комисията може отново да разпрати проекта до страните – членки за избор на нов партньор, може да обяви търг за техническа помощ или да анулира проекта.

Проектите, които се осъществяват чрез побратимяване или чрез олекотена процедура за побратимяване, изискват цялостно ангажиране и участие на високо управленско ниво на институцията-бенефициент. Освен осигуряването на подходящ персонал и други ресурси за ефективна работа на партньора, старшият управленски състав трябва да се включи изцяло в разработването и осъществяването на политиките и институционалните промени, които се изискват за постигане на резултатите от проекта.

При проекти, включващи повече от едно българско министерство или агенция, Националният координатор на помощта трябва да осигури ефективни механизми за сътрудничество и координация между тези министерства или агенции.

Други специфични условия са описани във всеки проектен фиш.

2. БЮДЖЕТ

2.1 Бюджетна таблица

N о.	DAC/CRS Код	ЦЕЛ	ИИ /институционално изграждане/	ИНВ /инвестиционен компонент	Общо ФАР (млн. €)
01	16110	Заетост, социална политика и образование	0,700	1,725	2,425
02	23010	Енергетика	0,750	0,250	1,000
03	15030	Правосъдие и вътрешни работи	1,200	5,750	6,950
04	24010	Митници и финанси	0,034	0,363	0,397
11	25010	Икономическо и социално сближаване	0,200	2,000	2,200
		Общо	2,884	10.088	12,972

(Сумите в бюджетната таблица са индикативни в рамките на ограниченията по чл.5 от Меморандума за разбирателство за създаването Национален фонд)

2.2. Принципи на съ-финансиране

В съответствие с Насоките по Програма ФАР всички инвестиционни проекти, подкрепяни от ФАР, трябва да получават съ-финансиране от националния бюджет.

Подкрепата от Европейската общност може да обхваща до 75 % от общите допустими обществени разходи. Данъците не са елемент, допустим за съ-финансиране.

Съ-финансирането за проекти за институционално изграждане се осигурява от страната-бенефициент, която поема определени инфраструктурни и оперативни разходи, чрез финансиране на човешки и други ресурси, необходими за ефективното и ефикасно усвояване на средствата по ФАР.

3. ИЗПЪЛНИТЕЛНИ АГЕНЦИИ

Изпълнителните агенции ще отговарят за под-програмите, както следва:

Централното звено за финансиране и договаряне към Министерство на финансите ще бъде Изпълнителна агенция за всички програми и под-програми със следните изключения:

- Министерство на труда и социалната политика: BG 2004/006-070.01.01 “Развитие на мрежа от центрове за професионално обучение на възрастни” и
- BG2004/006-070.05.01 “Интеграция на пазара на труда на етническите малцинствени групи”.

4 МЕРКИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО

4.1. Метод на изпълнение

Изпълнението на програмата ще следва чл.53 (1) b (втора алтернатива) от Финансовия регламент³. Преди акредитацията на Изпълнителните агенции, предвидена в чл. 12 (2) от Регламент 1266/1999⁴, изборът на проекти, провеждането на търгове и договарянето на средства от страната-бенефициент ще бъдат обект на предварително одобрение от страна на Комисията.

4.2. Тръжни процедури

Тръжните процедури ще следват правилата в Част 2, раздел V от Финансовия регламент и част 5 от Правилата за изпълнение⁵, както и Решение на Комисията SEC (2003) 387/2⁶.

Договарящите институции следва също така да спазват процедурните насоки и стандартните бланки и модели, заложен в "Практическото ръководство за договорните процедури, финансирани от общия бюджет на ЕО в контекста на външната помощ", както е публикуван на Интернет-страницата на EuropeAid⁷ към датата на старта на съответната тръжна процедура.

В съответствие на чл. 164 от Финансовия регламент, Комисията може да реши да предостави на договарящите институции отговорности, свързани с децентрализирано управление на тръжните процедури в съответствие с процедури и насоки, които транспонират директиви за обществени поръчки на Европейския съюз.

4.3. Принципи на тръжни процедури за грантови схеми

За грантовите схеми в областта на икономическото и социално сближаване точните правила за изпълнението ще бъдат определени в съответните проектни фишове съгласно следните принципи:

Процедурите и форматите, които ще се използват при прилагането на схемите и възлагането на договорите, ще следват разпоредбите на правилата за Външна помощ на ЕО. По-конкретно, ще бъде отделено необходимото внимание на процеса на избор на печеливши проекти.

Отделните грантове ще се отпускат в съответствие с правилата в глава 6 от Практическото ръководство, следвайки принципите на децентрализирано управление на Програма ФАР. Предварително одобрение на Делегацията на

³ Регламент на Съвета (ЕС, Euratom) 1605/2002 от 25 юни 2002; OJ L 248; 16.9.2002; стр.1

⁴ Регламент на Съвета (ЕС) 1266/1999 от 21 юни 1999; OJ L 161; 26.6.1999; стр. 68

⁵ Регламент на Комисията (ЕС, Euratom) 2342/2002 от 23 декември 2002; OJ L 357; 31.12.2002; стр. 1

⁶ Решение на Комисията SEC (2003) 387/2 за общите условия за договори за услуги, доставки и строителство финансирани от общия бюджет на ЕС в процеса на сътрудничество с трети страни, приет на 25 март 2003 г.

⁷ Настоящ адрес: http://europa.eu.int/comm/europeaid/tender/gestion/index_en.htm

Европейската комисия в София ще е задължително преди акредитацията по Разширената децентрализирана система за изпълнение.

Компетентният Ръководител на програма, която се финансира по грантова схема, трябва да запази своите отговорности по договарянето и финансирането при изпълнението на схемите. В частност, Ръководителят на програма трябва официално да одобри обява за участие в конкурс, апликационни форми, критерии за оценка, както и процеса на избиране и резултатите. Ръководителят на програма трябва също да подпише грантовите договори с бенефициентите и да осигури адекватно наблюдение и финансов контрол под своя отговорност. С тази уговорка, управлението на схемите може да бъде децентрализирано от Ръководителя на програма и предоставено на подходящи звена на секторно или регионално ниво.

Осъществяването на избраните проекти чрез извършване на строителни работи, доставки и услуги, които ще се превъзлагат от крайните бенефициенти на индивидуалните грантове, ще бъдат обект на тържните правила на ЕО за Външна помощ към момента на изпълнението на гранта. Делегацията на Европейската комисия, след положителна оценка на капацитета на Изпълнителната агенция да управлява схемите финансово и административно по един добър и ефикасен начин⁸, може да отмени предварителното одобряване върху процеса на превъзлагане от страна на получателите на индивидуални грантове. Детайлни правила за ролята на Делегацията в горепосочения етап от договаряне на средствата ще се конкретизират по подходящ начин, чрез кореспонденция между Делегацията и националните власти, веднага след реализирането на горепосочената оценка.

Грантовите схеми не трябва да включват проекти, за които приносът на ФАР е повече от 2 млн. евро и по-малко от 50 000 евро. Тази долна граница може да бъде отменена в резултат на гореспоменатата оценка на капацитета на ИА да гарантира правилно финансово управление. Долната граница не се прилага в случаите на НПО.

Финансовите ангажименти по отношение на ФАР ще се изпълняват от датата на подписване на грантовите договори от компетентния Ръководител на програма. Проектите трябва да бъдат напълно завършени преди изтичане на крайните срокове на съответния Финансов меморандум.

4.4. Принципи за изпълнение на проекти за “Побратимяване”

Сумите, определени за проекти за “побратимяване”, ще покрият допустимите разходи (както са посочени в правилата, отнасящи се до “побратимяване”) за прилагане на работния план, съгласуван между страните-партньори.

Допустимите разходи могат да включват разходи, направени от избраната страна-членка по време на подготовката на споразумението за побратимяване в

⁸ Виж част 11 и Приложение 4 от Наръчника за програмиране по ФАР 2004 г.

периода между подписването на Финансовия меморандум и последното известие за финансово одобрение на споразумението.

5. УПРАВЛЕНИЕ НА ПОМОЩТА

5.1. Управление на проектите

5.1.1. Отговорности

Националният координатор на помощта (НКП) ще носи пълна отговорност за програмирането и мониторинга на програмите по ФАР.

Националният координатор на помощта и Националният ръководител носят обща отговорност за координацията между ФАР (включително ФАР/ТГС), ИСПА и САПАРД, както и Структурните и Кохезионния фонд.

Националният ръководител (НР) и Ръководителите на програми (РП) трябва да направят необходимото, така че програмите да се изпълняват съгласно процедурите, заложи в инструкциите на Комисията. Същите следва да осигурят и всички необходими договори за изпълнение на Финансовия меморандум да бъдат сключени в съответствие с правилата и стандартните документи за Външна помощ, които са в сила по време на изпълнението на проектите, както и в съответствие с правилата на Европейския съюз относно държавните помощи.

5.1.2. Размери на проектите

Всички проекти ще имат стойност по-голяма от 2 млн. евро, с изключение на проектите в следните области:

а) Проекти, фокусирани предимно върху институционално изграждане, при които българското министерство/агенция има ограничен капацитет за усвояване и не може да усвои 2 млн. евро.

и

б) Проекти, които съставляват част от голям многогодишен пакет за подкрепа.

5.1.3. Краен срок за сключване и изпълнение на договорите; краен срок за програмиране

(1) Всички договори трябва да се сключат до 30 ноември 2006 г.

(2) Изпълнението на всички договори трябва да приключи до 30 ноември 2007 г.

В случаите на следния по-комплексен проект в слабо развит сектор, изпълнението на договорите трябва да приключи не по-късно до 30 ноември 2008 г. Подробна обосновка е посочена в проектен фиш:

BG 2004/006-070.05.01 “Интеграция на пазара на труда на етническите малцинствени групи”

(3) При децентрализирана система на управление на проектите, пълното тръжно досие следва да се подаде за одобрение в Делегацията на Европейската комисия не по-късно от 31 май 2006 г. В случай на несъответствие, страната-бенефициент ще информира Съвместния комитет за наблюдение, който може да препоръча реалокация на средства в съответствие на чл. 5 от Меморандума за разбирателство за създаване на Национален фонд.

5.1.4. Оценка на въздействието върху околната среда и опазване на природата

Процедурите за оценка на въздействието върху околната среда, както е заложено в ЕІА-директива⁹, са напълно приложими за всички инвестиционни проекти, изпълнявани по програма ФАР. Ако ЕІА-директивата все още не е напълно транспонирана, процедурите трябва да са сходни на тези, установени в горепосочената директива. Ако един проект попада в рамките на анекс 1 или анекс 2 на ЕІА-директивата, провеждането на процедура в съответствие с Директивата трябва да бъде документирано¹⁰.

Ако съществува вероятност изпълнението на проекта да окаже въздействие върху природен резерват, трябва да бъде извършена и документирана¹¹ подходяща оценка според член 6 от Директивата за хабитатите.

Всички инвестиционни проекти трябва да бъдат изпълнени в съответствие с действащото екологично законодателство. Проектните фишове трябва да съдържат специфични клаузи за съответствие с европейско законодателство в областта на околната среда, според вида дейност, която се провежда в рамките на всеки инвестиционен проект.

5.2. Финансово управление

5.2.1. Принципи и отговорности

Националният фонд (НФ) в Министерството на финансите, ръководен от Националния ръководител ще упражнява надзор върху финансовото управление на Програмата и ще бъде отговорен за докладване пред Европейската комисия. Националният ръководител носи пълна отговорност за финансовото управление и финансовата отчетност на средствата по ФАР до приключване на Програмата.

Националният ръководител трябва да гарантира, че правилата, регламентите и процедурите на ФАР, отнасящи се за докладване и финансово управление се спазват и че е налице функционираща информационна система за проектите.

Комисията ще преведе средства на Националния фонд в съответствие с Меморандума за разбирателство, подписан между Комисията и Правителството на България през декември 1998 г. Средствата ще бъдат прехвърлени след

⁹ DIR 85/337/ЕЕС; OJ L 175/40; 5.7.1985; изменена

¹⁰ в Анекс ЕІА към съответния инвестиционен проектен фиш

¹¹ в Анекс за съхраняване на природата към съответния инвестиционен проектен фиш

искане от страна на Националния ръководител в отделна банкова сметка, деноминирана в евро, която ще бъде открита и обслужвана от Националния фонд в Централната банка или в друга гарантирана от Правителство (**съгласно чл.1 от Адендума към Финансовия меморандум**). По принцип всички банкови сметки носят лихва. Лихвата се ре-инвестира в програмата.

5.2.2. Трансфер на средства към Национален фонд

Първо плащане¹² до 20% от средствата, които ще се управляват на местно ниво¹³, ще бъдат преведени на Националния фонд след подписването на Финансовия меморандум и Финансовите споразумения между Националния Фонд и Изпълнителните агенции и Централното звено за финансиране и договаряне. Освен това, Националният ръководител трябва да предостави на Комисията списък с назначените Ръководители на програма, както и описание на съществуващата система, наблягайки на потока от информация между Националния фонд и Изпълнителните агенции, Централното звено за финансиране и договаряне и начина, по който ще се осъществят плащанията между тях.

Две допълнителни плащания¹⁴ ще бъдат извършени в размер до 30% от средствата, които ще се управляват на местно ниво¹⁵. Второто плащане ще бъде задействано, когато 5% от бюджета¹⁶ са вече изплатени от Изпълнителните агенции и Централното звено за финансиране и договаряне. Третото плащане може да бъде поискано когато 35%¹⁷ от целия бюджет са вече изплатени.

Последното четвърто плащане ще бъде осъществено, когато 70% от целия бюджет¹⁸ са вече изплатени и всички договори са сключени.

По изключение, Националният ръководител може да поиска по-голям от съгласувания процент на средствата, когато това може да бъде обосновано от прогнозен паричен поток, който да показва, че предвиденият паричен поток за периода ще надхвърли прогнозирания процент. В случаите, когато общата сума от средствата, депозирани в Националния фонд, Изпълнителните агенции и Централното звено за финансиране и договаряне превишават 15% от общия бюджет на програмата, Комисията може по изключение да отпусне плащане, ако Националният ръководител предостави доказателства, че договорните задължения не могат да бъдат изпълнени без това плащане.

5.2.3. Трансфер на средства от Национален фонд към Изпълнителните агенции

¹² Представява предварително финансиране, както е указано в чл 105 (1) в Правилата за изпълнение на Финансовия регламент

¹³ Изключват се сумите предвидени за Програми на Общността

¹⁴ Представяват предварително финансиране, както е указано в чл 105 (1) в Правилата за изпълнение на Финансовия регламент

¹⁵ Изключват се сумите предвидени за Програми на Общността

¹⁶ Изключват се сумите предвидени за Програми на Общността

¹⁷ Изключват се сумите предвидени за Програми на Общността

¹⁸ Изключват се сумите предвидени за Програми на Общността

Националният фонд ще превежда средства на Изпълнителните агенции, включително и на Централното звено за финансиране и договаряне в съответствие с Финансовите споразумения, подписани между Националния фонд и Изпълнителните агенции и Централното звено за финансиране и договаряне. Банкови сметки за под-програми ще бъдат открити на името на съответната Изпълнителна агенция/Централното звено за финансиране и договаряне, отговорни за финансовото управление на под-програмата във връзка с член 13 от Меморандума за разбирателство за създаването на Национален фонд.

Доколкото Програмата следва децентрализираната система за изпълнение, всяко отделно Финансово споразумение трябва да бъде подписано предварително от Европейската комисия. Когато Националният фонд е сам по себе си и разплащателен орган за Изпълнителната агенция и Централното звено за финансиране и договаряне, няма да има преводи на фондове от Националния фонд до Изпълнителната агенция и Централното звено за финансиране и договаряне. Всяка от Изпълнителните агенции и Централното звено за финансиране и договаряне трябва да бъде управлявана от Ръководител програма (РП), назначен от Националния ръководител, след консултация с НКП. РП ще бъде отговорен за всички операции, проведени от съответната Изпълнителна агенция и Централното звено за финансиране и договаряне.

5.2.4. Трансфер на средства към НФ за участие в Агенции и Програми на Общността

Отделен превод ще бъде направен към НФ, за да покрие цялата сума на частта по ФАР от финансовия принос за участие в Агенции и Програми на Общността. Този превод ще бъде направен след подписването на Финансовия меморандум и при поискване от НФ.

Този превод е отделен от преводите, направени за останалата част от програмата. Приносът на ФАР за всяка програма ще бъде преведен, когато влезе в сила Решението на Съвета по асоциирането, или Меморандумът за разбирателство, които установяват условията за участие в тази програма.

Ако има забавяне на влизането в сила на някои от Меморандумите за разбирателство, плащането към НФ може да бъде разделено на два или повече транша, така че 100 % от необходимите средства за действащите програми да могат да бъдат преведени незабавно. НФ ще бъде отговорен за превеждане на средствата обратно на Комисията след изискването им от съответната служба в Комисията, която отговаря за посочените програми в рамките на крайните срокове.

5.2.5. Плащания в случаите на клаузи за задържане на средства

При тези договори, които съдържат клаузи за задържане на средства (напр. за гаранционен период) по договора, общата сума от средствата по договорите (както е изчислена от Ръководителя на програма и установена от Комисията) ще се изплаща на Изпълнителната агенция преди крайния срок за приключване на програмата. Изпълнителната агенция поема пълна отговорност за депозиране на

средствата преди последното плащане, както и за гарантиране, че средствата ще бъдат използвани за плащания, свързани с клаузите по договора за задържане на средства.

Изпълнителната агенция допълнително поема пълна отговорност спрямо изпълнителите, че ще изпълни задълженията, свързани с клаузите за задържане на средства. Средствата, които не са изплатени на изпълнителите след извършване на окончателните плащания, ще бъдат върнати обратно на Комисията.

5.2.6. Приключване на плащанията и осчетоводяване

Не по-късно от 8 месеца след приключване на изпълнението на договорите, Националният фонд представя окончателна декларация за изразходваните средства и атестация относно редовността, точността и истинността на преведените плащания. Крайният заверен разход трябва на този етап да съответства на първоначалната сума по договора, намалена с удръжките и спестяванията, съгласувани с изпълнителя в процеса на изпълнение на договора. Той също така трябва да съответства на направените плащания заедно с всички висящи суми по сметката за задържани средства.

Ако плащанията, получени от Комисията надхвърлят крайния заверен разход, Националният фонд връща на Комисията надвишаването на сумата при предаване на окончателната декларация за изразходваните средства. Ако има висящи плащания (с изключение на средства по клаузите за задържане на средства по договора), НФ трябва да обоснове и прогнозира финализирането на плащанията. НФ докладва на тримесечие за средствата по клаузите за задържане на средства и за висящите плащания. Ако те не са изплатени на изпълнителя, се връщат на Комисията.

След оценка на окончателната декларация, Комисията преценява дали да изключи някой разход от плащанията на ЕС, ако той не е съобразен с правилата на ЕС.

Резултатите от проверките на Комисията и нейните заключения относно това дали да се изключат плащания, се съобщават в писмен вид на НФ, който има един месец срок да отговори също в писмена форма.

Ако не се стигне до съгласие в едномесечен срок от получаването на отговора на НФ, Комисията решава и установява плащанията, които следва да бъдат изключени, вземайки под внимание най-вече установената степен на несъобразност, естеството и сериозността на нарушението, както и финансовите щети, претърпени от Комисията.

Следвайки взетото решение за плащанията, които следва да бъдат изключени, недопустимият разход се възстановява, без това да се отрази на мерките спрямо нарушенията и последващите финансови компенсации в съответствие с правилата на ЕС.

6. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

Изпълнението на проектите ще бъде наблюдавано от Съвместен комитет за наблюдение (СКН). Той включва Националния ръководител (НР), Националния координатор на помощта (НКП) и службите на Комисията. СКН ще провежда срещи поне веднъж годишно, за да прави преглед на всички програми, финансирани от ФАР, с оглед проследяване на тяхното развитие за постигане на целите, залегнали във Финансовия меморандум и Партньорството за присъединяване. СКН може да препоръча смяна на приоритетите и/или преразпределение на средствата по ФАР. Освен това, веднъж годишно СКН ще прави преглед на напредъка на всички програми, подкрепяни чрез предприсъединителните инструменти на ЕС (ФАР, ИСПА и САПАРД).

За Програма ФАР, СКН ще бъде подпомаган от Секторни под-комитети за наблюдение (СПКН), които ще включват Националния координатор на помощта, Ръководителят програма за всяка Изпълнителна агенция (и където е приложимо - за Централното звено за финансиране и договаряне) и службите на Комисията. СПКН ще прави детайлен преглед на напредъка на всяка програма, включително нейните компоненти и договори, събрани от СКН в подходящи сектори за наблюдение. Всеки сектор ще бъде наблюдаван от един СПКН на базата на редовни доклади за наблюдение, изготвяни от Изпълнителната агенция и междинни оценки, изготвени от независими оценители. СПКН ще представя препоръки върху аспекти на управлението и изготвянето на проекти, осигурявайки тяхното изпълнение. СПКН ще докладва на СКН, на който ще предоставя цялостни, подробни доклади за всички програми, финансирани по ФАР в съответния сектор.

Службите на Комисията ще осигурят изготвянето на последваща оценка след приключване на програмата.

7. ОДИТ, ФИНАНСОВ КОНТРОЛ, МЕРКИ ПРОТИВ ИЗМАМИ, ПРЕВАНТИВНИ И КОРЕКТИВНИ ДЕЙСТВИЯ.

7.1. Супервизия и финансов контрол от страна на Комисията и Европейската сметна палата

Всички финансови меморандуми, както и произтичащите договори са предмет на надзор и финансов контрол от Комисията (включително и от Европейския офис за борба с измамите) и одити от Европейската сметна палата. Докато Разширената децентрализирана система за изпълнение все още не е налице в изпълнителните агенции на страната-бенефициент, ще се извършва предварителна проверка на търговете и договарянето от страна на Делегацията в страната-бенефициент.

За осигуряване на ефективна защита на финансовите интереси на Общността, Комисията (включително и Европейския офис за борба с измамите) може да

проведе проверки на място и инспекции съгласно процедурите, предвидени в Регламент 2185/96¹⁹ на Общността (Евроатом, ЕС).

Гореописаните проверки и одити са приложими спрямо всички изпълнители и подизпълнители, които са получили средства на Общността. Без да се намаляват отговорностите на Комисията и Сметната палата на ЕС²⁰, сметките и операциите на Националния фонд и, където е приложимо, на Централното звено за финансиране и договаряне, както и на всички съответни Изпълнителни агенции, могат да бъдат проверявани по преценка на Комисията от самата Комисия, или от външни одитори, наети от Комисията.

7.2. Задължения на страната-бенефициент

7.2.1. Одит и финансов контрол

С оглед осигуряване на добро финансово управление на средствата от ФАР, страната-бенефициент трябва да има система за управление и контрол на помощта в съответствие с общоприетите основни принципи и стандарти. Тази система трябва да покрива изискванията на чл. 164 от Финансовия регламент и в частност адекватно да осигурява коректност, редовност и допустимост на исканията за подкрепа от Общността.

Системата за управление и контрол на страната-бенефициент трябва да осигурява достатъчно проследяване на одитната пътека, както е посочено в чл. 7 (2) на регламент 438/2001²¹.

Компетентните национални финансови и контролиращи власти ще провеждат подходящ финансов контрол на всички институции, свързани с изпълнението на програмата.

Всяка година до Комисията ще бъдат изпращани план за одит, обобщение на резултатите и препоръките от проведените одити, както и заключения от изпълнението на препоръки от минали одити. Докладите от одита ще бъдат на разположение на Комисията.

7.2.2. Превантивни мерки

Страната-бенефициент трябва да предприеме всички необходими мерки за предотвратяване и противодействие на активните и пасивни корупционни²²

¹⁹ Регламент на Общността (Евроатом, ЕС) 2185/96 от 11 ноември 1996 г., OJ L 292; 15.11.1996 г.; стр. 2

²⁰ както се посочва в Общите условия свързани с Финансовия меморандум приложен към Рамковото споразумение

²¹ Регламент на Общността (Евроатом, ЕС) 438/2001 от 2 март 2001 г., OJ L 63; 03.03.2001 г.; стр. 21

²² Активна корупция ще означава умишлено действие на този, който получава, директно или чрез посредник, предимство от всякакъв вид за себе си или за трета страна, за да действа или да се въздържа от действие съобразно задълженията си или в изпълнение на неговите функции, като официално лице, по начин който накърнява или има опасност да накърни финансовите интереси на ЕС.

практики във всеки етап на тръжната процедура или за предоставяне на грант, както и по време на изпълнение на програмата.

7.2.3. Мерки против измамите и корективни действия

Страните-бенефициенти на първо място носят отговорност за осигуряване на разследване и задоволително разрешаване на предполагаеми и истински случаи на измами и нередности, следвайки контролните механизми на страната или Общността.

Националните власти трябва да осигурят функционирането на механизъм за контрол и отчитане, еквивалентен на предвидения в регламент 1681/94²³.

Конкретно, всички предполагаеми или истински случаи на измами²⁴ и нередности²⁵, както и всички свързани с тях мерки, предприети от съответната държавна институция, трябва да бъдат докладвани на службите на Комисията без забавяния. В случай, че няма предполагаеми или истински случаи на измами или нередности за докладване, страната-бенефициент следва да информира Комисията за този факт в с срок до два месеца след края на всяко тримесечие. В случай на нередност или измама, страната-бенефициент трябва да извърши необходимите финансови корекции, изискващи се във връзка с всяка конкретна нередност. Корекциите, направени от страната-бенефициент трябва да съдържат анулиране на цялата или на част от помощта от Общността. Фондовете на Общността, освободени по този начин, могат да се използват отново от НФ за целите на програмата в съответствие с чл. 5 от Меморандума за разбирателство за създаване на НФ.

7.3 Възстановяване на средства в случаи на нарушение или измама

Всяко доказано нарушение²⁶ или измама²⁷, разкрити по време на изпълнението на проекта или при одит, води до възстановяване на средствата на Комисията.

Пасивна корупция ще означава умишлено действие на длъжностно лице, което директно или чрез посредник, изисква или получава предимства от всякакъв вид за себе си или трета страна, или приема обещание за такова предимство, за да действа или да се въздържа от действие съобразно задълженията си или в изпълнение на неговите функции като официално лице, по начин който накърнява или има опасност да накърни финансовите интереси на ЕС.

²³ Регламент на ЕК (ЕК) 1681/94 от 11 юли 1994 г.; 12.07.1994 г.; стр. 43

²⁴ Измама ще означава умишлено действие или пропуск свързан с: използване или представяне на грешни, некоректни или непълни отчети или документи, които водят до грешно разпределение или неправилно задържане на средства от общия бюджет на Общността или от управляваните от нея, или от нейно име, бюджети; непредставяне на информация в нарушение на конкретни задължения със същия ефект; некоректно използване за такива средства за цели различни от тези, за които са били отпуснати първоначално.

²⁵ Нередност ще означава всяко нарушение на разпоредбите на националното или европейското законодателство, на този Финансов меморандум или последващи договори, което е резултат от действие или пропуск на икономически посредник, и има или ще има ефект на накърняване на общия бюджет на Общността или на бюджети управлявани от нея, посредством нецелесъобразни разходи. Терминът "Европейско законодателство" в този контекст ще означава целостта от общи правила валидни за страните по Финансовия меморандум (напр. Европейските споразумения, Рамковите споразумения, Меморандума за разбирателство за създаване на Национален фонд и т.н.)

²⁶ вж. горната дефиниция

²⁷ вж. горната дефиниция

Ако след извършване на необходимите проверки Комисията установи, че:

(а) страната-бенефициент не е спазвала задълженията си да предотвратява, открива и коригира нарушенията или

(б) изпълнението на проекта не обосновава част или цялата помощ или

(в) има сериозни грешки в системите за управление или контрол, които водят до нарушения,

Комисията може да прекрати по-нататъшни плащания по програмата, и заявявайки причините, да поиска от страната-бенефициент да представи коментари и, където се сметне за необходимо, да извърши корекции в рамките на определен срок.

Ако не се постигне до съгласие до края на определения от Комисията срок и ако изисканите корекции не са налице, Комисията може, вземайки предвид коментарите на страната-бенефициент, да реши в тримесечен срок да:

(а) намали или анулира плащанията по съответната програма, или

(б) направи финансови корекции, изискващи се от анулирането на част или цялата помощ по въпросната програма.

Когато Комисията решава за стойността на корекцията, ще вземе предвид принципа на пропорционалност, вида нарушение и финансовите измерения на последиците от установените слабости в системите за управление и контрол на страната-бенефициент.

При липса на решение за изпълнение по точка (а) или (б), следващите плащания по програмата незабавно ще бъдат възстановени.

Националният ръководител гарантира връщането на всички неупотребени или грешно изплатени суми в срок от 60 календарни дни от уведомяването. Ако той не изплати обратно дължимите на Комисията суми, страната-бенефициент дължи тези суми на Комисията. Лихви по дължимите суми за закъснели плащания ще се начисляват върху невъзстановени суми, спазвайки Финансовия регламент.

8. ПРОЗРАЧНОСТ И ПУБЛИЧНОСТ

Съответният Ръководител програма ще бъде отговорен за осигуряване на всички необходими мерки, предприети за съответна публичност на всички дейности, финансирани от програмата. Това ще се извършва в тясно сътрудничество с Комисията. Повече подробности са изложени в приложение “Прозрачност и публичност”.

9. СПЕЦИАЛНИ УСЛОВИЯ

В случай, че договорените ангажменти не са изпълнени по причини, произтичащи от страна на българското правителство, Европейската комисия по своя преценка може да преразгледа програмата, така че да я анулира изцяло или части от нея и/или да преразпредели неизползваните средства за други цели, съответстващи на целите на програма ФАР.

ПРИЛОЖЕНИЕ Г

КЪМ ФИНАНСОВИЯ МЕМОРАНДУМ

ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ ЗА ПРОГРАМИТЕ ФАР, ИСПА И САПАРД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

1. Цел и обхват

Мерките за информация и публичност касаещи помощта по програма ФАР на Европейската Общност имат за цел да повишат нивото на обществената осведоменост и прозрачността за действията на ЕС и да създадат един систематичен образ на въпросните мерки във всички страни-кандидатки. Информацията и публичността касаят мерките подпомагани по програма ФАР.

2. Общи принципи

Съответният Ръководител на програма, който отговаря за прилагането на Финансовите меморандуми и други форми на помощ, носи отговорност за публичността на място. Публичността се извършва съвместно с Делегацията на ЕК, която следва да бъде информирана за предприетите мерки.

Компетентните национални и регионални власти следва да предприемат всички необходими административни мерки, за да осигурят ефективното прилагане на тези споразумения и да си сътрудничат с Делегацията на ЕК на място.

Мерките за информация и публичност, описани по-долу, се базират на разпоредбите на регламентите и решенията, приложими към Структурните Фондове. Те са:

- Регламент (ЕИО) 1159/2000 Официални протоколи на Европейските Общности № L130/30, 31 май 2000 г.;
- Решение на Комисията от 31 май 1994 г.; Официални протоколи на Европейските Общности № L152/39, 18 юни 1994 г.

Специалните разпоредби относно ИСПА са включени в:

- Решение на Комисията от 22 юни 2001 г., Официални протоколи на Европейските Общности № L. 182/58

Мерките за информация и публичност трябва да бъдат в съответствие с разпоредбите на горе-изброените регламент и решения. Националните, регионалните и местни власти могат да получат ръководство за спазване на разпоредбите от Делегацията на ЕК в съответната страна.

3. Информация и публичност относно програмите по ФАР

Информацията и публичността подлежат на съгласуван набор от мерки, определени от компетентните национални, регионални и местни власти, съвместно с Делегациите на ЕК за срока на действие на Финансовия меморандум и засягат както програмите, така и други форми на помощ. Разходите по информацията и публичността по отношение на отделни проекти, следва се покриват от бюджета за тези проекти.

При изпълнението на програмите по ФАР следва да се прилагат мерките изложени в а) и б) по-долу:

(а) Компетентните власти на страните-кандидатки следва да публикуват съдържанието на програмите и други форми на помощ в най-подходящата форма. Те трябва да осигурят подходящо разпространение на тези документи и да ги предоставят на разположение на заинтересованите страни. Те трябва да осигурят последователно представяне на изготвените информационни и рекламни материали по цялата територия на страната-кандидатка.

(б) Мерките за информация и публичност на място включват следното:

(i) в случай на инфраструктурни инвестиции на стойност надвишаваща 1 млн. евро:

- издигане на съответните места на билбордове, които следва да се поставят в съответствие с разпоредбите на регламента и решението, упоменати в параграф 2 по-горе, и техническите спецификации на наръчника, който ще бъде предоставен от Делегацията на ЕК в съответната страна.
- постоянни паметни табели за инфраструктури, достъпни за широката общественост, които следва да се поставят в съответствие с разпоредбите на регламента и решението, упоменати в параграф 2 по-горе, и техническите спецификации на наръчника, който ще бъде предоставен от Делегацията на ЕК в съответната страна.

(ii) в случай на производствени инвестиции, мерки за развитие на местния потенциал и всички други мерки, които получават финансова помощ от ФАР, ИСПА или САПАРД:

- мерки за осведомяване на потенциалните бенефициенти и обществеността за помощта от ФАР, ИСПА или САПАРД, в съответствие с разпоредбите, цитирани в параграф 3(б)(i) по-горе.
- Мерки, насочени към кандидати за държавни помощи, частично финансирани от ФАР, ИСПА или САПАРД, под формата на индикация във формулярите, които тези кандидати следва да попълнят, че част от помощта постъпва от ЕС, и по-специално, програмите ФАР, ИСПА или САПАРД в съответствие с очертаните по-горе разпоредби.

4. Прозрачност на помощта от ЕС сред бизнес средите и потенциалните бенефициенти и широката общественост

4.1. Бизнес средите

Бизнес средите трябва да се ангажират колкото се може по-активно с помощта, която ги засяга пряко.

Органите, които отговарят за изпълнението на помощта, следва да осигурят наличието на подходящи канали за разпространение на информация до потенциалните бенефициенти, особено малките и средни предприятия (МСП). Те трябва да включват индикация за административните процедури, които трябва да бъдат следвани.

4.2. Други потенциални бенефициенти

Органите, които отговарят за изпълнението на помощта, следва да осигурят наличието на подходящи канали за разпространение на информация до всички лица, които имат полза или биха могли да извлекат полза от мерки, свързани с обучение, заетост или развитие на човешките ресурси. С оглед на това, те следва да осигурят сътрудничество на институциите за професионално обучение, ангажирани в заетостта, стопанската дейност или групи стопански дейности, централите за обучение и неправителствените организации.

Формуляри

Издаваните от националните, регионалните или местните власти формуляри относно оповестяването, кандидатстването и отпускането на помощ, насочена към крайни бенефициенти или всяко друго лице, което отговаря на условията за тази помощ, следва да посочват, че ЕС, и по-конкретно програмите ФАР, ИСПА или САПАРД, предоставя финансовата помощ. Известията за помощта, което се изпраща на бенефициентите, следва да упоменава размера или процента на помощта, финансирана от въпросната програма. Ако на тези документи е поставен националният или регионалният герб, те следва да имат и логото на ЕС със същия размер.

4.3. Широката общественост

Средствата за масово осведомяване

Компетентните власти следва да информират по най-уместния начин средствата за масово осведомяване за дейности, съфинансирани от ЕС, и в частност ФАР, ИСПА или САПАРД. Тяхното участие следва да бъде безпристрастно представено в тази информация.

С оглед на това, стартирането на операции (след като са приети от Комисията) и важните фази по тяхното изпълнение, ще бъдат темата на информационните мерки, особено по отношение на регионалните средства за масово осведомяване (печат, радио и телевизия). Трябва да се осигури съответно сътрудничество с Делегацията на ЕК в страната-кандидатка.

Изложените в предходните два параграфа принципи следва да се прилагат към съобщения – изявления за пресата или комюникета.

Информационни събития

Организаторите на информационни събития като конференции, семинари, изложения и изложби във връзка с изпълнението на операции, частично финансирани от програмите ФАР, ИСПА или САПАРД, следва да се ангажират изрично да посочат участието на ЕС. Според обстоятелствата може да се използва възможността за публично излагане на Европейския флаг в

заседателните зали и използването на логото на ЕС върху документите. Ако е необходимо, Делегацията на ЕК в страната-кандидатка следва да съдейства при подготовката и осъществяването на тези прояви.

Информационни материали

Публикациите (като брошури и листовки) за програми или подобни мерки, финансирани или съ-финансирани от ФАР, ИСПА или САПАРД, трябва да съдържат ясна индикация на заглавната страница за участието на Европейския Съюз, както и логото на ЕС, ако е използван и националния или регионалния герб.

В случай че тези публикации включват уводни бележки, те трябва да са подписани както от отговорното лице в страната-кандидатка, така и, от страна на Комисията, от Делегацията на Комисията, за да се гарантира, че ясно е обозначено участието на ЕС.

Тези публикации следва да препращат към националните и регионални органи, които отговарят за информирането на заинтересованите страни.

Гореизложените принципи следва да се прилагат и за аудио-визуалните материали.

5. Специални договорености относно рекламни табла, паметни табели и плакати

За да се гарантира прозрачността на мерките, частично финансирани от ФАР, ИСПА или САПАРД, страните-кандидатки следва да осигурят съблюдаване спазването на следните мерки за информация и публичност:

Рекламни табла

Рекламните табла, предоставящи информация за участието на ЕС във финансирането на инвестицията, трябва да се издигнат на площадките на всички проекти, в които участието на ЕС е в размер на 1 млн. евро или повече. Дори и ако компетентните национални или регионални власти не издигнат рекламното табло, което да оповестява тяхното собствено участие във финансирането, помощта от ЕС трябва да бъде оповестена на специално рекламното табло. Рекламните табла трябва да са с размер, който отговаря на мащаба на операцията (отчитайки размера на съ-финансирането от ЕС) и трябва да се изготвят съгласно инструкциите, изложени в гореспоменатия технически наръчник, който ще бъде предоставен от Делегацията на ЕК в съответната страна.

Рекламните табла следва да бъдат отстранени не по-рано от шест месеца след приключването на работата и заменени, ако е възможно, с паметна табела в съответствие с изложените в гореспоменатия технически наръчник спецификации.

Паметни табели

Постоянните паметни табели трябва да се поставят на места достъпни за обществеността (конгресни центрове, летища, железопътни и автобусни гари, и т.н.). В допълнение към логото на ЕС, тези табели трябва да посочват участието

на ЕС към финансирането, както и да упоменават съответната Програма (ФАР, ИСПА или САПАРД).

Ако дадена национална, регионална или местна власт или друг краен бенефициент реши да изгради рекламno табло, постави паметна табела, изложи плакат или предприеме някакви други мерки за информация относно проекти, чиито общ размер не надвишава 1 млн. евро, участието на ЕС следва да бъде обозначено.

6. Заключениелни разпоредби

Заинтересованите национални, регионални или местни власти във всеки случай могат да предприемат и допълнителни мерки, ако сметат това за необходимо. Те следва да се консултират с Делегацията на ЕК и да я уведомяват за инициативите, които предприемат, за да може Делегацията съответно да участва в тяхното реализиране.

За да улесни прилагането на тези разпоредби, Комисията чрез Делегациите си по места, ако е необходимо, следва да предоставя техническа помощ под формата на насоки за проектните изисквания. Ще се изготви наръчник на съответния език, което ще съдържа подробни насоки в електронен формат по отношение на проектирането и ще бъде предоставяно при поискване.